

МОРЕПЛАВАНЕТО Е ПОКАЗАТЕЛЪ
ЗА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАРОДА

ВЕСТНИКЪТЪ
Е БЕЗПЛАТЕНЪ

НАРОДИТЪ ИМАТЪ НУЖДА ОТЪ МОРЕ,
КАКТО ХОРАТА ОТЪ ВЪЗДУХА.

ДЪРЖАВА САМО СЪ АРМИЯ
ИМА ЕДИНЪ ЮМРУКЪ;
ДЪРЖАВА СЪ АРМИЯ
И ФЛОТЪ - ГИ ИМА ДВА!

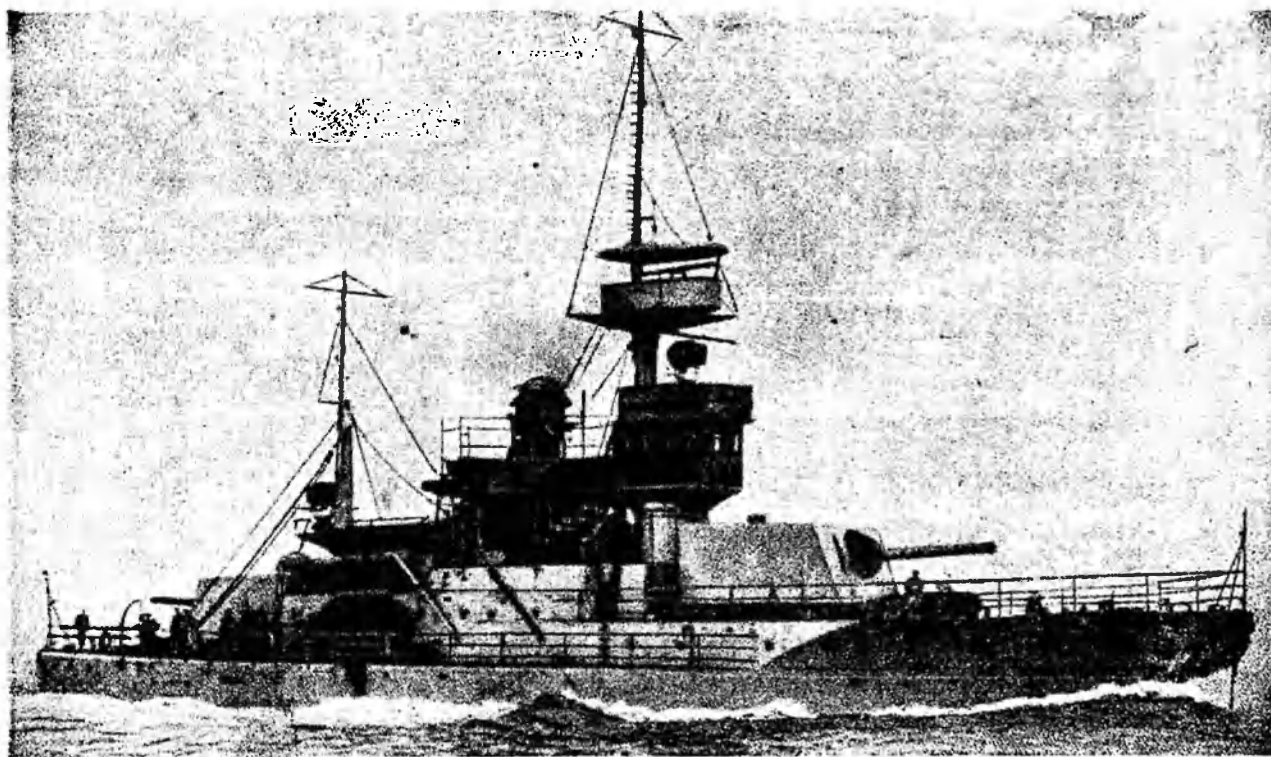
ДВУСЪДЕМЪСЪЧНИКЪ ЗА МОРСКА ПРОСВЕТА И ОБНОВА
ДИРЕКТОРИ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Година IV.

Варна, 1 април 1938 год.

Брой 86.

Не чакай да създаваш флотъ, когато те нападнатъ, защото не се копаетъ
кладенецъ, когато ожаднѣешъ.

СИАМСКИЯТЪ БОЕНЪ КОРАБЪ ЗА БРЪГОВА ОТБРАНА „РАТНАКОСИДРА“.

Притежава следнитъ данни: водоизмѣстване 1000 тона; скоростъ 12 мили (22 км.) въоръжение: 2—152 мм. и 4—76 мм. оръдия.

КАЛЕНДАРЪ НА
„МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“КРАТКИ БЕЛЕЖКИ ЗА СТАРИТЪ
БЪЛГАРСКИ МОРЯЦИ.

Колкото и оскъдни сведения да ни дава историята за морските походи и дѣла на старитѣ българи, все пакъ сжществуватъ данни, какво Черно и Бѣло морета и Дунава сж били познавани и кръстосвани отъ смѣлия и предприемчивъ българинъ.

Така още презъ 718 год., при царуването на царъ Тервела, който обичалъ да се мѣси въ дѣлата на византийцитѣ въ Цариградъ, билъ подготвенъ единъ смѣлъ морски набѣгъ за унищожаване византийската търговия и завладяване на Цариградъ. Българскиятъ флотъ, състоящъ се тогава само отъ множество едноръвни лодки, потегля отъ Солунъ, минава презъ Дарданелитѣ и достига безпрепятствено до Хераклия, близо до Цариградъ.

Следъ първия походъ на Крума къмъ Цариградъ въ 812 г., който се свършилъ безъ вземането на византийската столица, Крумъ решава да построи флотъ, за която целъ е създадъ корабостроителница въ Анхиаго, но внезапната му смъртъ попрѣчила да изпълни плана си, а следъ него никой не се заловилъ да продължи започнатото дѣло.

Сжщото става и съ Симеона. Първата си война съ Византия (892 г.) той води следствие пренасянето пазаря на българскитѣ стоки отъ Цариградъ въ Солунъ, който билъ по трудно достъпенъ за крайдунавска и черноморска България, която на върно е имала правъ воденъ пътъ за Цариградъ — всемирното тогава тържище. Следъ първия си походъ за Цариградъ (913 г.), Симеонъ разбира, че тоя градъ не може да се превземе безъ морско обграждане (блокада) и затова, подготвяйки новия походъ, той се потрудилъ да влѣзе въ съюзъ съ Фатлума, арабски халифъ на северна Африка. Условиата на съюза били такива: арабския флотъ да дойде предъ Цариградъ и го обгради (блокира) отъ къмъ морето, а Симеонъ да го обгради съ голѣма сила отъ къмъ сушата и следъ превземането да дѣлятъ плячката наравно, като Цариградъ остане на България, а областта Морей — на Халифа. Съюзътъ билъ приетъ на драго сърдце, но морски разбойници хванали кораба на пратеницитѣ и го откарали въ Цариградъ, гдето разбира се, гърцитѣ осуетили съюза. И тъй, въ 924 год. Великиятъ Царъ пакъ се изправилъ предъ Влахернскитѣ врата, но поради липсата на флотъ не можалъ да влѣзе презъ тѣхъ.

КОЛОНА ЗА ЧЕТНИТЪ

На П. Г. За подводното плаване.
(Продължение отъ број 84).

Спасителни приспособления.

Ако поради нѣкакви повреждания, плаващия подъ водата подводникъ, не може да остане по-вече подъ повърхността и трѣбва да изплава, то той, за да излѣзе надъ водата, веднага издухва или изчерпва потопителнитѣ си щерни. Ако обаче, това не помогне, то веднага се откача спасителната оловна тежестъ, закачена подъ гръбнака на подводника по такъвъ начинъ, че да може въ всѣко време да се откачи отъ вътрешността на подводника, само съ обръщането на единъ лостъ. Съ откачането на спасителната тежестъ подводникътъ веднага оленва и изплава на повърхността.

На горната палуба на подводника е закрепенъ спасителенъ плавецъ, който въ всѣко време може бързо да се откачи и изплезе надъ повърхността на водата; Плавецъ влечи следъ себе си електриченъ или телефоненъ кабелъ и е снабденъ съ електрична лампа или телефонъ. Ако подводника не може да изплава самъ и е останалъ на морското дъно, то отъ него сткачватъ спасителния плавецъ, като знакъ на плаващитѣ надъ водата кораби или лодки, че подводника има нужда отъ помощъ. Корабъ, който забележи плавецъ, веднага изпраща при него лодка. Хората отъ подводника и тия отъ повърхността могатъ да влѣзатъ въ разговоръ чрезъ телефона на плавецъ или чрезъ лампата по морзовата сигнализация. На мѣстото, кждето е плавецъ, веднага се изпраща водолазъ, който се спуска подъ водата и присъединява къмъ останалия на дъното подводникъ краищата на каучукови тръби, по които отъ дошлия за целта спасителенъ корабъ, се изпраща въ подводника въздухъ за дишане или сжстень въздухъ за издухване щернитѣ на подводника. Ако последното срдство не помогне и подводника не може да изплава самъ, тогава съ помощта на водолаза прикрепятъ къмъ твърдата черупка на подводника лебели телени вжжета отъ здрави, голѣми макари и посрдствомъ тѣхъ го издигатъ надъ водата.

Когато мѣстото, кждето е потъналъ подводника, е много дълбоко и не може да се извади цѣлиятъ корабъ, тогава се спасяватъ само хората, като се обличатъ съ особни спасителни ризи и единъ по единъ напуцатъ подводника.

ПОЩА

Редакцията благодари за следнитѣ постъпили дарения:

1. Варненско пристанищно управление, сумата . . . 234 лв.
2. III висшъ курсъ на Морското училище, Созополъ 110 „
3. Артуръ Кордонъ, стъкларска ф-ка, Бѣлево . . . 100 „
4. Никола Манчевъ отъ гр. Варна, сумата . . . 50 „
5. Ст. Драгулевъ, у-ль с. Приморско — Бургаско, с-та 30 „
6. Димитъръ Д. Николовъ отъ Варна, сумата . . . 20 „
7. Руси Петровъ отъ гр. Провадия, сумата . . . 20 „
8. Балчо Яневъ Чешмеджиевъ, отъ Провадия . . . 20 „
9. Владимиръ Ст. Кировъ отъ Провадия . . . 20 „
10. Мирко Добревъ отъ Провадия, сумата . . . 20 „
11. Стоянъ Ковчазовъ с. Владиславчово — Варненско . 20 „
12. Георги Дремджиевъ Т. П. чиновникъ отъ Варна . 15 „
13. Тодоръ Рангеловъ Т. П. чиновникъ отъ Варна . 15 „
14. Василь Контаровъ Т. П. чиновникъ отъ Варна . 15 „
15. Маринъ Николовъ Т. П. чиновникъ отъ Варна . 15 „
16. Йорданъ П. Мераковъ п. команда Г. Орѣховица . 13 „
17. Руси Тодоровъ отъ с. Есеница, Провад., сумата . 10 „
18. Коста Лазаровъ отъ Провадия, сумата . . . 10 „
19. Иванъ Ан. Иоцовъ отъ Варна, сумата . . . 10 „
20. Димитъръ Георгиевъ отъ София, сумата . . . 10 „
21. Сидеръ Димитровъ отъ Провадия, сумата . . . 10 „

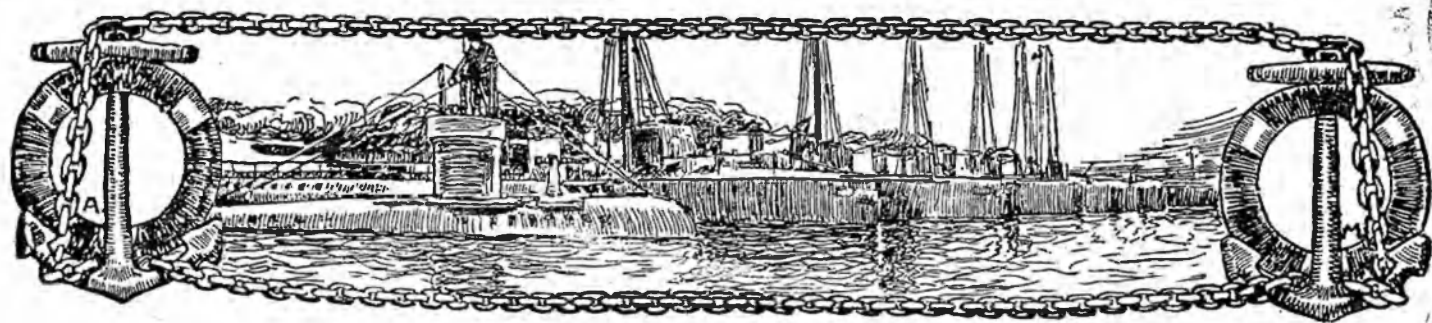
(Следва)

—По липса на мѣсто въ колоната „Поща“ редакцията нѣма възможность да напечата своевременно имената на всички дарители.

Въ отговоръ на постъпилитѣ запитвания за цената на вестника и условията за получаването му, известяваме на изявилитѣ желание да се абониратъ, че вестникътъ се изпраща даромъ, по възможность на всички, които желаятъ да го получаватъ, безъ вноска за абонаментъ. Редакцията приема само дарения, които се отбелязватъ въ отдѣла „Поща“.

Всички писма, снимки, помощи да се изпращатъ на адресъ

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ—ВАРНА.

НАШАТА ИДЕЯ.

Следъ нещастния за България завършекъ на Свѣтовната война, когато Отечеството бѣ поругано, оплюто и разпнато на кръстъ; когато духътъ на българскитѣ синове бѣ пониженъ и вѣрата разколебана; когато държавниятъ корабъ се люшкаше въ безпътицата на всѣкидневието, тежкитѣ мирни задължения, егоизма и предпочитане на частнитѣ интереси предъ общото народно благо, шепа морски труженци, вѣрни на дълга къмъ Царъ и Родина, си дадоха обетъ, да служатъ всеотдайно и съ всички сили на една идея, люляна дълги години въ люлката на неотложната необходимостъ — идеята за приобщаването на българския народъ къмъ морето и свързанитѣ съ него начинания; идеята за морско обновление, целяща създаването на достатъченъ търговски и воененъ флоти, необходими за економическия напредъкъ на страната и защитата на нейнитѣ брегове.

Въ името на тая идея, бѣ създадена родолюбивата организация на Българския народенъ морски сговоръ, която въ течение на много години работи настойчиво за пораждането въ българския гражданинъ силната любовъ къмъ родното море и интереса къмъ морското дѣло, неоспорими фактори за културното и стопанско

преуспѣване на Държавата.

Знайно е, че първото Българско Царство бѣ създадено при устието на р. Дунавъ и източната му граница се миеше отъ бурнитѣ води на Черно-море.

И въ течение на следващитѣ вѣкове историята отбелязва, че сждбата на нашето Отечество е била всѣкога тѣсно свързана съ водната стихия.

Когато границитѣ на Царството сж опирали на Дунава и тритѣ морета, тогазъ могъществото, славата и величието на България сж били неоспорими.

Историческитѣ факти доказватъ, че много пжти българскитѣ царе, въ критическитѣ моменти на нашето историческо развитие се сблъскали съ сждбоноснитѣ последици отъ липсата на воененъ и търговски флотъ и отсѣствието на ясно разбиране за влиянието, което морето и правилното разрешение на морската проблема указватъ за развитието и напредъка на единъ народъ.

Историята подчертава, че могъществото на народитѣ всѣкога е било тѣсно свързано съ силата на военния флотъ, осигуряващъ господството на море и рационалното използване на морето и воднитѣ пжтища.

Обаче, въ своето многовѣковно сществуване, българскиятъ народъ не можа да вземе поука отъ тия неоспо-

рими исторически доказателства; не можа да прояви интересъ и се приобщи съ морската идея, като остана спокоенъ и равнодушенъ наблюдател на морето и Дунава, опасващи границитѣ на Отечеството.

И въ настояще време, когато всички държави трѣскаво се вѣоржаватъ и изразходватъ луди пари за засилване на своята сухоземна и морска мощъ; когато всѣки день може да се осъмне съ кипежа на ново кръвопролитно стълкновение, морскитѣ труженци, въ името на своята идея, отправятъ зовъ къмъ всички родолюбиви българи, да се наредятъ подъ знамето на морска България и като ревностни съратници на морското дѣло, заработятъ съ нови сили за напредъка и величието на Родината.

Радѣтелитѣ на морската идея си позволяватъ да привлѣкътъ вниманието на българското общество върху неоспоримата истина, че, **„Не се създава флотъ, когато те нападнатъ, защото, не се копае кладенецъ, когато ожеднѣнешъ“.**

Правото за самозащита е священно право на всѣки народъ, който следва да вземе о време мѣрки за отбрана цѣлостта на своитѣ отечествени граници, за да не бжде късно, когато часътъ на изпитанието удари

Най-висшата човѣшка добродѣтель е, да се жертвувашъ за Отечеството.

О Д Р И Н Ъ

На 26 мартъ се навършиха двадесетъ и петъ години отъ величавата и славна победа при гр. Одринъ.

Германскитѣ инструктори, които преди Балканската война преустрои- ваха турската армия и подъ чийто вещо ржководство, първата евро- пейска столица на Отоманската им- перия, Одринъ, бѣ съоржжена и стѣкмена като най-силна, най-мо- дерна и непревземаема крепостъ, уповестиха на свѣта, че на земното кълбо не съществува никаква сила, която би могла да я завладѣе.

Обаче, нито многочисленитѣ те- лени мрежи, нито дебелиятѣ бетонни стени на крепостъта, нито силния отпоръ на многобройнитѣ вражески пълчища, можаха да устоятъ на по- бедния устремъ и мощния духъ на най-младия свободенъ народъ на Балкана.

Одринъ е символъ на ненадмина- та храбростъ и пълното себеотрица- ние на борцитѣ за народнитѣ идеали!

Одринъ е лавровия вѣнецъ, из- плетенъ отъ кървавитѣ нишки на загиналитѣ безбройни герои, който всѣкога ще блести презъ вѣковетѣ и ще сочи пжтя на българския на- родъ къмъ Бѣлото море и свобо- денъ излазъ на откритъ брѣгъ.

При падането на Одринъ история- та съ удивление отбеляза единствен- ния въ свѣта случай на стремител- на артилерийска атака. Всѣкога, от- правяйки погледъ къмъ миналитѣ събития и черпейки поука отъ тѣхъ

народитѣ ще си спомнятъ за вели- чавия подвигъ на отдѣлението отъ 5-й артилерийски полкъ, което съ запрѣгнати орждия се впусна въ кариеръ, заедно съ пехотнитѣ части въ стремителна атака и достигна до 200 крачки отъ теленитѣ мрежи на крепостъта, гдето разпрѣгна и подъ гръмовитото ура на атакуващитѣ редици, откри усилетъ артилерийски огънь.

При Одринъ за пръвъ пжтъ бъл- гарския воененъ гений постави на- чалото за употребата на огневия ва- лякъ, който начинъ на действие отъ артилерията бѣ добре оцененъ, на- пълно усвоенъ отъ модернитѣ за- падно европейски армии и въ пос- ледствие, широко бѣ приложенъ въ Свѣтовната война, презъ която даде отлични резултати.

Одринъ падна, за да се издигне високо и гордо борческия духъ на българския воинъ и се открие нова, свѣтла страница за славнитѣ дѣла на победоносната българска войска.

Заедно съ тънтежа на орждията при Одринъ, прокѣнтъ на вредъ въ свѣта славата и храбростъта на бъл- гарското воинство.

Преди двадесетъ и петъ години, па- дането на Одринъ бѣ оповестено съ тържественото и продължително биене на църковнитѣ камбани въ цѣлата родна земя.

Въ радостния звънъ на камбанитѣ се отекваше единопдушното ликува- не на българския народъ, осжде-

ствилъ свещения идеалъ за обеди- нението на българското племе.

Ненадминатъ ще остане героизма и готовността за саможертва на българскитѣ синове при атаката на Одринъ.

Одринската епопея е гордостъ за българския народъ.

Наредъ съ загиналитѣ хиляди воини при Одринъ, сложиха кости и шепата моряци отъ Дунавската флотилия, които взеха живо учас- тие при организирането и подър- жането на телефоннитѣ връзки и действието съ прожекторитѣ, като съ тая си преданна дейностъ дос- тойно изпълниха своя дългъ на вѣр- на служба на Царя и Родината.

И сега, въ дена на двадесетъ и петъ годишнината отъ падането на Одринъ, когато си спомняме за ге- роизма и себеотрицанието на бъл- гарскитѣ синове загинали при пре- вземането на тая твърдина, нека свалимъ благоговѣйно шапки и све- демъ низко глави предъ скжпата паметъ на светитѣ покойници, които дадоха своя животъ за възхода и пребждването на родната земя, и подбодрени отъ тѣхния достоенъ за подражание примѣръ, да заработимъ тихо, настойчиво и всеотдайно за величието и напредъка на нашата хубава Татковина, като бждемъ всѣ- кога готови да положимъ своя жи- вотъ за защита на отечественитѣ интереси.

Кюджуклиевъ.

При атаката на Одринската крепостъ, заедно съ редицитѣ на бойнитѣ другари отъ храбрата българска войска, взеха участие и моряцитѣ отъ Дунавската флотилия.

Мнозина отъ тѣхъ пролѣха кръвта си, а други сложиха своитѣ кости при създаването на великата Одринска епопея.

При Одринъ загинаха:

Ефрейторътъ **Стефанъ Костовъ**, отъ гр. Тутраканъ,

Морякътъ **Илия Стояновъ Марчевъ**, отъ с. Щръклево, Русенско и

Морякътъ **Колю Петковъ Ангеловъ**, отъ Табачка, Бѣленско.

Двадесетъ и петъ години изминаха отъ тѣхната смъртъ. Ще се изнижатъ безвъзвратно и много вѣ- кове! Салъ имената на доблестнитѣ покойници ще останатъ вѣчно и неизлѣчимо написани въ историята на родния флотъ и ще сочатъ съ своя блѣсъкъ на неспирно следващитѣ редици млади моряци, пжтя къмъ се- беотрицанието и готовността за саможертва предъ олтаря на Отечеството.

Прахътъ на мъртвитѣ е създалъ Отечеството.

МОРСКА МИСЪЛ

ВЛИЯНИЕТО НА МОРСКАТА МОЩЬ.

Морската мощь създаде Великобритания, която въ течение на последните нѣколко столѣтия увеличи значително своитѣ колонии и благодарение на своята морска сила владѣе галѣма частъ отъ свѣта.

Най-ясния примѣръ, доказващъ влиянието на морската мощь въ историята на народитѣ, това е величието и падането на Картагенъ.

Въ 264 г. пр. Хр., брѣговетѣ на Срѣдиземно морѣ се населявали отъ градове държави, като всѣка отъ тѣхъ владѣла свое непосредствено задземие, а отъ време на време получавала и хегемония върху съседнитѣ градове. Най-цвѣтушитѣ отъ тѣхъ придобивали колонии, които често пжти имали много по-голъмо значение отколкото самитѣ метрополи.

Поради своето отлично географско положение и енергично финикийско население, Картагенъ се развилъ като незамѣнимъ търговски центъръ на Срѣдиземно морѣ. Неговитѣ кораби пжтували изъ цѣлия известенъ до тогава свѣтъ: отъ Британия до западнитѣ брѣгове на Африка и въ Червеното морѣ. Той владѣлъ севернитѣ брѣгове на Африка, две трети отъ Сицилия, Корсика, Сардиния, Балеарскитѣ острови, Испания, а вѣроятно и Канарскитѣ острови.

Въ това време Римъ владѣлъ Апенинския полуостровъ отъ Рубиконъ до залива Таренто, обаче, въ сравнение съ Картагенъ билъ една второстепенна сила. Неговата морска търговия била твърде ограничена.

Войската на Римъ се попълвала отъ дребни земледѣлски стопани. Военната служба била почетна, а изключването отъ нея — позоръ. Римскитѣ войникъ се биелъ за своето отечество, а картагенскитѣ наемници — за заплава и плячка. За римлянитѣ войната и военниятъ успѣхъ били най-късиятъ пжтъ за политическо издигане, за картагенския търговецъ — войната означавала намаление на неговото богатство.

Картагенъ подържалъ постоянно въ готовност единъ флотъ за презморски експедиции и за защита на своята търговия, обаче, истинскитѣ картагенецъ, по това време, предпочиталъ търговскитѣ успѣхи предъ военната служба. Картагенянитѣ намирали за по-удобно да използватъ наемна войска, която попълвали отъ васалнитѣ държави. Полководцитѣ

се контролирали ревностно отъ постоянно правителство, а единъ воененъ съветъ имъ разработвалъ военнитѣ операции до най-малкитѣ подробности.

Историята на Картагенъ и неговото пропадане сж свързани съ историята на Пуническитѣ войни. Обаче, при изследване на последния се срѣщатъ голѣми трудности поради следнитѣ причини: всички сведения за войнитѣ изхождатъ отъ римски източници; историчитѣ се занимаватъ по-вече съ Анибала и неговитѣ походи, като пропускатъ другитѣ дори и по-важни събития; еднаквостта на имената водятъ къмъ забъркване, тѣй като въ Пуническитѣ войни се срѣщатъ 4 Спиционовци, различни Аздрубаловци и др. и много историци не сж съгласни съ тѣхната идентичностъ.

Първата Пуническа война избухнала поради това, че римски пирати нападнали и заели града Месина въ Сицилия, който се владѣлъ отъ Картагенъ. Римъ веднага изпратилъ войски въ помощъ на пиратитѣ, следъ което той съзналъ необходимостта отъ силенъ флотъ и създава такъвъ.

Следъ това събитие, при една нова среща на двата флота, римскитѣ спечелва малка, но важна победа, като пленява 30 противниковикораба. Въ този бой Картагенъ изгубва прозвището си да бжде непобедимъ на морѣ.

Първата Пуническа война се завършва еъ нанасяне на една морска победа надъ Картагенъ и заемането на островъ Сицилия отъ Римъ.

Между първата и втората Пуническа войни, Римъ завладява Корсика и Сардиния, докато въ това време Картагенъ се занимавалъ съ заемането на нѣколко богати провинции въ Испания.

Постройката, следъ първата Пуническа война на новъ и силенъ флотъ, необходимостта отъ който била ясно подчертана отъ картагенскитѣ военачалници, действащи въ Сицилия презъ тази война, била започната усилено, но въ последствие била неоправдано изоставена.

Превземането на Сагунтъ и преминането на р. Ебро — тогавашна демаркационна линия между римското и картагенско влияние, дало сигнала за втората война. Анибалъ започналъ своя прочутъ походъ презъ Алпитѣ срещу Римъ.

Последниятъ използвалъ своето

превъзходство на морѣ, като осигурилъ отъ една страна Сицилия, а отъ друга се опиталъ да задържи картагенското настѣпление отъ северъ, съ ударъ срещу Марсилия. Този ударъ закѣснѣлъ и за това тѣзи войски въ съставъ около 20,000 души били върнати по морѣ и използвани въ северна Италия, следъ което били стѣварени въ Испания и прекъснали връзката на Анибала съ неговия тилъ и Картагенъ.

Анибалъ, както по-късно Наполеонъ, за провеждане на своитѣ военни цели съзналъ напълно необходимостта отъ силенъ флотъ, обаче същевременно, както следъ него голѣмиятъ воененъ гений Наполеонъ, вѣрваше, че само съ своята армия ще може да срази противника. Затова Анибалъ е принуденъ да предприеме походъ срещу Римъ презъ Алпитѣ, който му коствалъ загубата на половината отъ войскитѣ, защото много по-късия за нападение и подвозъ морски пжтъ се вадѣе отъ Римъ. Сжшо поради това владение на морето отъ римлянитѣ, войсковитѣ подкрепления за Анибала предвождани отъ неговия братъ Аздрубалъ не могли да подпомогнатъ на Анибала, защото били разбити при Метаурсъ.

Презъ третата Пуническа война Картагенъ бива окончателно разоренъ и завършва като тогавашенъ владѣтел на свѣта. Най-напредъ Картагенъ загуби своята морска мощь, следъ това бързо и своята територия, слава и богатство.

Ако се разгледатъ споменатитѣ на кратко събития въ тѣхната стратегическа цѣлостъ, и въ третѣ войни морската мощь е играла решителната роль. И отъ дветѣ страни били постигнати блестящи победи на сушата; и отъ дветѣ държави били извършени сѣдбоносни грѣшки, но действителната причина, която отне господството на свѣта отъ Картагенъ и го даде въ ржцетѣ на Римъ, бѣ морската мощь на римлянитѣ и съзнанието за нейното значение за преуспѣване на нацията.

Още въ първата война, единъ десантъ отъ картагенцитѣ въ Италия, основанъ на тѣхното господство, което тѣ тогава имаха, би разгромило засилващиятъ се Римъ.

Единствено римското господство на морѣ принуди презъ втората война Анибала къмъ трудния, придруженъ съ голѣми загуби походъ презъ Алпитѣ, а по-късно прекъсна

съвършено подвоза на хора, материали и храна от родината, като не позволи на Аздрубалъ да пристигне съ подкрепа.

Въ Картагенъ не познаваха добре значението на морската мощ, тъй като до своитъ голъми борби съ Римъ, той бѣше водилъ малки краткотрайни войни. Все пакъ, следъ първата война, Картагенъ трѣбваше да се опомни и да пресъздаде своя флотъ. Това не бѣ сторено, защото по него време Картагенъ се управляваше отъ скъперници търговци,

които имаха единствения стремежъ да забогатяватъ, безъ да съзнаватъ, че при владение на морето и наличие на морска мощ, тѣ ще могатъ най-лесно и сигурно постигна този стремежъ, а при загубване владението на морето — ще загубятъ всичкото богатства, както това и стана въ последствие.

Така завърши своето могъщество и изгуби политическата си свобода Картагенъ — тогавашниятъ владѣтель на свѣта, защото престана да се интересува за своята морска

мощ и за владението на морето.

И днесъ, ние на ново сме свидетели и виждаме Великобритания — владѣтелка на свѣта, съзнала отдавна значението на морската мощ, да разходва милиарди фунта стерлинги за запазване господството на море, чрезъ създаване флотъ и упорни пунктове, защото тя знае, че само то ще ѝ донесе сигурно владение на свѣта и благосъстояние на нейнитъ поданици.

Ив. Ивановъ

КЪМЪ БЪЛО МОРЕ — НО КАТО ПАЗИМЪ ЧЕРНОТО.

Нашиятъ черноморски брѣгъ притежава два удобни залива — тия на градоветъ Варна и Бургасъ. Тѣ сж вратитъ на нашето Отечество, презъ които влизаме въ сношение съ цѣлия свѣтъ.

Тѣхното стопанско, културно и военно значение е голъмо. Ако тѣ, въ случай на война бждатъ блокирани отъ неприятелскитъ морски сили, Родината ни ще остане напълно затворена и откъсната отъ външния свѣтъ, защото Дунава и западната ни граница зависятъ изключително отъ благосклонното настроение на чужди държави. Прекъсването на морския пѣтъ означава пълното задушаване на цѣлата ни страна.

Нашиятъ морски пѣтъ има, обаче, една особеност, а именно, че е въ изключителна зависимост отъ владѣнието на проливитъ: Босфора и Дарданелитъ.

До сега, съгласно Лозанския договоръ, минаването презъ тѣхъ бѣше свободно за корабитъ на всички страни въ мирно време и за неутралнитъ въ военно, ако Турция вою-

ва. Сега, обаче, съгласно решението въ Монрьо, тази свобода на преминаване корабитъ презъ проливитъ е твърде ограничена, особено въ военно време.

Тая зависимост на нашия морски пѣтъ отъ добрата воля на южната ни съседка и географическото положение на България въ Балканския полуостровъ, налагатъ нашия стремежъ за излазъ на свободното Бѣло море. Този стремежъ е оправданъ и напълно естественъ, защото съ сдобиването на макаръ и малкъ излазъ на Бѣло море, нашето Отечество ще разполага съ сигуренъ и независимъ пѣтъ, който ще го свързва съ всички държави въ Свѣта.

Историята отбелязва достатъчно данни за нашето излизане на Бѣло море, следователно, този стремежъ не е новъ, а наследственъ — завещанъ отъ дѣдитъ ни и той на нѣколко пѣти е билъ осъществяванъ, обаче, поради липсата на ясно разбиране за тая, наистина належаща необходимост, не сме могли да се

затвърдимъ за дълго по естественитъ южни водни граници на нашето Отечество.

Следователно, въ икономическо и стопанско отношение, нашиятъ задача се очертаватъ въ добиване на непосредственъ излазъ къмъ Бѣлото море и осигуряване свободното използване на черноморскитъ водни пѣтища.

За да запазимъ, обаче, отъ похищението на противника, нашия черноморски брѣгъ, трѣбва да осигуримъ неговата отбрана, а за да можемъ свободно да използваме морскитъ пѣтища, необходимо е да притежаваме и съответнитъ морски бойни кораби за тѣхната охрана.

Като имаме предъ видъ поуки отъ миналото и настоящето особено политическо свѣтовно положение, всички трѣбва да се загрижимъ най-сериозно за нашата морска и рѣчна отбрана, за да не загубимъ при една нова война и това, което притежаваме.

П. Павловъ.

ОХРАНЕНИЕ НА ПРЕВОЗИТЪ.

Превозната служба въ време на война е една отъ най-важнитъ спомагателни служби. Тя има задача да осигури снабдяването съ оружие, муниции, хранителни и горивни припаси, и пренасянето на войски. Въ последната война, превозната служба изигра голъма роль и получи особена организация и специално охранение какъвто е случая съ пренасянето на американски войски, оружие, бойни припаси и храна въ Европа; а сжщо и при Дарданелската и Солунска операция.

Охранението на превознитъ кораби и осигуряване на тѣхното движение е твърде важенъ въпросъ. Презъ войната голъмъ опитъ въ това направление имаха американцитъ и англичанитъ.

Отъ тѣзи опити днесъ знаемъ, че за сигурното охранение и провеждане на превозитъ се изисква:

1. Защитата имъ въ пристанището презъ време на товаренетъ;

2. Защита на превозитъ въ прибрѣжнитъ води и изходнитъ мѣста, отдалечени на разстояние до 100 мили отъ брѣга;

3. Защита въ открито море;

4. Защита въ опасни зони;

5. Защита въ прибрѣжни води на мѣстото на разтоварването и

6. Защита презъ време на самото разтоварване.

Въ всички тѣзи случаи се употребяватъ предимно кръстосвачи и торпедни кораби. Начиная за използването на последнитъ е почти сжщия, по които тѣ биватъ използвани при подвижно охранение на флота.

Обикновено, за охрана на превозитъ въ прибрѣжнитъ води се назначаватъ леки сили: изстрѣбители и торпедоносци. Тѣ образуватъ конвоя, който ще доведе охранявания

превозъ до мѣстото, където ще се събератъ всички превози за да тръгнатъ въ открито море. Въ охраната на образувания керванъ, взематъ участие освенъ кръстосвачитъ, самолетитъ и специални преследвачи на подводници, сжщо и торпедни кораби: изстрѣбители и торпедоносци.

Редътъ и разположението на охранителнитъ кораби, е сжщия както при подвижното охранение на морскитъ сили.

Конвоятъ трѣбва да има такъвъ строй, който би осигурилъ наблюдението отъ всички страни и отразяване на всѣко евентуално нападение отъ противниковитъ кораби. Освенъ това, конвоятъ трѣбва да бжде така разположенъ, че да е въ състояние да действа съсрѣдоточено и сгрупирано.

Д. Паскалевъ.

ДВАДЕСЕТЪ ГОДИНИ.

Двадесет години отъ тогава.... Животътъ си тече неспирно; слънцето всъкидневно обгръща съ своите златисти лъчи гръшната земя; нестихва пѣсенята на морето и нѣжния шепотъ на вълнитѣ край прибрѣжитѣ скали...

Двадесет години отъ тогава... Залисанъ въ своя житейски пътъ и ежедневни грижи, всѣки живѣе съ настоящето и отправя тревоженъ погледъ къмъ надеждата на бъдещето...

Миналото тѣне въ забрава... Салъ родната майка си спомня често за изгубената свидна рожба и съ въздишка отронва гореща сълзица за своя синъ, падналъ въ брань за своята Родина.

Двадесет години отъ тогазъ, когато двама млади български моряци, преизпълнени съ младежки поривъ и избуяли сили; пропити силно съ безпредѣлна обичъ къмъ далечната родна земя и вдъхновени отъ силна вѣра за пребъждане на Отечеството, съ усмивка на уста изчезнаха безследно въ хладнитѣ води на Атлантически океанъ: Въ края на мартъ и началото на априлъ 1918 година, загинаха съ нѣмски подводници мичманитѣ II рангъ

Михаилъ Юрдановъ Миховъ и
Димитъръ Георгиевъ Свѣтогорски.

И сега, когато изминаха двадесет години отъ това време, останалитѣ живи тѣхни съслуживци отправятъ мисълъ къмъ вѣрнитѣ другари—покойници, и прекланятъ смилено глави предъ скъпата паметъ на тия доблестни синове, положили своя животъ въ защита интереситѣ на Родината.

Мичманъ II р. Михаилъ Юрдановъ Миховъ е роденъ на 5 септември 1898 год. въ с. Аксаково, Варненско.

Съзерцаващъ всъкидневно отъ възвишенията, западно отъ Варна обширната синя равнина на Черно море, бродящъ като ученикъ въ прогимназията съ другари по китнитѣ брѣгове на Варненския заливъ и гледащъ съ радостъ стройния станъ на кръстосвача, „Надежда“ да се носи като бѣла птица по разпѣненитѣ води на родното море, въ младия Михо се поражда силното желание да стане морякъ и се впусне съ вихренния устремъ на младенческата си душа по необятнитѣ простори на водната стихия.

Неговиятъ другаръ, мичманъ II р. Димитъръ Георгиевъ Свѣтогорски е роденъ на 28 августъ 1895 год. въ гр. Кюстендилъ.

Макаръ и далечъ, катерящъ се по стрѣмнитѣ чукари на величавата Рила, заедно съ боровия мирисъ на обширнитѣ гори, горещото чело на малкия Митю било обилно облѣхвано отъ южния вѣтрецъ, пропитъ съ солеността на Б ъ л о т о море.

Разпаленъ отъ чуднитѣ морски разкази и преживѣлици на своя поголѣмъ братъ Кирилъ, офицеръ отъ флота, буйниятъ младежъ дава обетъ, когато порастне да отдаде своя животъ въ служба на родното море.

Въ най-крехката възраст на своя животъ, когато победоносното ура

Мичманъ II р. Михаилъ Ю. Миховъ

на храбритѣ български войски отекваше гръмовно предъ стениитѣ на Цариградъ, двамата младежи, обхванати отъ силния възторгъ да служатъ въ редоветѣ на малкия български воененъ флотъ, постъпиха като доброволци въ Морското училище.

Отдадени съ жаръ въ морската наука, тѣ бързо изпъкнаха съ своитѣ познания и бѣха удостоени въ 1914 год. да следватъ въ Италианското морско училище въ Ливорно.

Избухването обаче, на Свѣтовната война прекъсна тѣхното учение.

Едва въ 1916 год и двамата наново се изпращатъ за усъвършен-

Мичманъ II р. Димитъръ Г. Свѣтогорски

ствуване на морското дѣло въ Германия, гдето завършватъ съ успѣхъ Морското училище въ Фленсбургъ и за окончателно затвърдяване на своитѣ познания, взематъ живо участие въ походитѣ на нѣмскитѣ подводници, действащи въ водитѣ на Северно море и Атлантически океанъ.

Много пѣти тѣхнитѣ германски началници, имайки пълно довѣрие въ двамата млади офицери, сж имъ възлагали тежки и отговорни задачи, които тѣ изпълнявали напълно добросъвестно и съ достоинство.

Много пѣти тѣ сж извършвали продължителни, смѣли набѣзи и действия храбро срещу общия врагъ, като потопявали значителенъ брой неприятелски търговски кораби.

Презъ 1918 год. обаче, когато подводната война бѣше въ своя кипещъ и на младитѣ българи предстоеше да се завърнатъ въ Родината и приложатъ на дѣло своитѣ обширни познания, тѣ потеглиха за сетенъ пѣти въ продължително бойно плаване и.... не се завърнаха вече.

Мичманъ II р. Михаилъ Юрдановъ Миховъ загина безследно въ края на месецъ мартъ въ Атлантически океанъ, около западнитѣ брѣгове на Англия, а мичманъ II р. Димитъръ Георгиевъ Свѣтогорски, изчезна за винаги въ буйнитѣ води на сжщия океанъ, и двамата изпълвайки докрай своя войнишки дългъ.

Двадесет години изминаха отъ тогава. Въ времето на тая двадесет годишнина нека отправимъ тиха молитва къмъ небесния Отецъ да успокои душитѣ на скъпитѣ покойници, и приклонимъ смилено глави предъ тѣхната паметъ и предъ подвигътъ на достойно загиналитѣ за Родината български синове, която тѣ така силно обичаха и на чиято свещенна земя не можаха да сложатъ своитѣ кости да почиватъ въ миръ, покрити съ надгробна прѣстъ съ благоуханни цвѣтя; огрѣвани всъкидневно отъ българското слънце; огласявани вѣчно отъ птичия пой и сладката българска речъ; облѣхвани обилно отъ здравия и чистъ роденъ въздухъ...

Двадесет години отъ тогава, когато тия вѣрни другари потѣнаха въ безкрѣстнитѣ гробове...

Разпѣненитѣ талази на Атлантически океанъ ще пѣятъ вѣчно надгробната имъ пѣсенъ и силниятъ вой на морската буря ще бжде майчина въздишка, а поройния дъждъ — сълзи, които небето ще изплаче за загиналитѣ далечъ отъ родния край моряци...

Двадесет години отъ тогава. За лисанъ въ ежедневни грижи всѣки ще живѣе съ настоящето и ще отправя тревоженъ погледъ предъ неизвестността на бъдещето... Миналото ще тѣне въ забрава... Салъ родната майка ще си спомня често за изгубената свидна рожба и съ въздишка ще отрони горещи сълзи за своя синъ, падналъ въ брань за скъпата Родина...

Куюджуклиевъ.

МОРСКИ ВЕСТИ

— **Линейните кораби**, които притежават по настоящемъ голѣмитѣ морски държави и тия, които се намиратъ въ усилена постройка, презъ 1942 год. ще съставляватъ значителна сила.

Така Англия ще разполага съ 25 голѣми и напълно съвременни линейни кораба; Съединенитѣ Щати — съ 19 — 20; Япония 14; Франция 10 — 12; Италия 7—8 и Германия съ 7 линейни колоса, всички съоръжени съ последнитѣ нововъведения на техниката и сръдствата за борба на море.

Знае се обаче, че Съединенитѣ Щати, въ стремлението новитѣ линейни кораби да иматъ възможно по-голѣма скоростъ, срещатъ значителни трудности при постройката имъ, тъй като съгласно строителния планъ трѣбва да притежаватъ 9—406 мм. орждия, а освенъ това скоростта имъ следва да бжде увеличена отъ 26 на 29 мили.

Споредъ изнесеното въ чуждестранния печатъ, новостроящитѣ се английски линейни кораби, имащи водоизмѣстване по 35,000 тона ще притежаватъ следното артилерийско въоръжение:

12—356 мм. орждия помѣстени, по 3 въ четири артилерийски кули, 12—152 мм. орждия, по 2 въ кула; 12—16 голѣмокалибрени противосамолетни орждия, а сжщо и значителенъ брой автоматични зенитни орджия.

Горниятъ подъ ще има по-дебела бронировка отъ тая на „Нелсонъ“ (159 мм.)

Корабитѣ ще притежаватъ следнитѣ размѣри: Дължина 225'6; ширина 31'4 и газене 8'5 метра; скоростъ най-малко 30 мили (56 клм.) въ часъ, при мощностъ на машинитѣ 160,000 конски сили.

Ще бждатъ въоръжени сжщо съ по 4 самолета.

— **Въоръжаване на търговскитѣ кораби.** Чуждиятъ печатъ съобщава, че въ последно време английското адмиралтейство усилено проучва въпроса за въоръжаване на търговскитѣ кораби и възможността за използването имъ въ военното време, а сжщо така и необходимостта отъ военната подготовка на тѣхната обслуга и офицерски съставъ.

Предвижда се корабитѣ да бждатъ въоръжени съ 152 мм. и множество противосамолетни орждия, съ което се предполага, че тѣ ще

бждатъ достатъчно силни за самостоятелна отбрана и не ще бжде необходимо при движението си въ открито море да се сгрупирватъ въ отдѣлни кервани и да бждатъ охранявани отъ специални бойни кораби.

Голѣмиятъ обаче, брой на търговскитѣ кораби ще изисква значителни количества орждия и бойни припаси, а сжщв така и разходи по постановката и снабдяването имъ съ необходимитѣ съоръжения.

— **Новитѣ французски водосамолети** отъ типа на Amiot 150, В. Е. притежаватъ следнитѣ данни: разпъреностъ 26'65, дължина 19 метра; тежестъ 10'3 тона; 2 мотора съ мощностъ по 950 конски сили; две лодки съ дължина 11'6 метра и вмѣстимостъ 12400 л.; трикрилни перки; най-голѣма скоростъ 290 клм. въ часъ, при височина на летеніе 1500 метра и 315 клм. при височина на полета 4000 метра; най-малка скоростъ 104 клм. въ часъ; издига се на височина 4000 метра за 10 минути; най-голѣма височина на летеніе—8200 метра и районъ на действие 3200 километра.

Въоръженъ е съ бомби или съ торпедо и 3 картечници.

Обслужва се отъ 7 души.

— **Турция** е поръчала въ корабостроителницата на Фридрихъ Крупъ — „Германия“ въ Килъ още три търговски кораба съ водоизмѣстване по 5000 бр. р. тона.

Общо за турското правителство въ германскитѣ корабостроителници се намиратъ въ усилена постройка 15 търговски кораба съ различно водоизмѣстване, обаче притежаващи качества и достатъчна скоростъ за да бждатъ използвани въ военното време като спомагателни кораби.

— **Въ началото на 1938 г. японския флотъ** има следния съставъ:

Видове кораби	брой	тонажъ
Линейни кораби	9	272070 т.
Тежки кръстосвачи	12	107800 "
Лени кръстосвачи	23	124255 "
Самолетносачи	6	99420 "
Изтрѣбители	110	136973 "
Подводници	64	84589 "
Кораби за брѣгова отбрана	6	52330 "
Минни кръстосвачи	6	19630 "
Минопоставачи	15	6459 "
Торпедоносци	8	4488 "
Канонерки	11	5045 "
Миночистачи	16	10242 "
Спомагателни и специални кораби	32	287397 "

Всичко 318 1210698 "

— **Въ Германия** не се щадятъ сръдствата за пропагандиране морската идея, която намира горещи привърженици въ всички слоеве на германския народъ.

Особено разпалени радѣтели на морското дѣло сж предимно младежътъ и работничеството, сгрупирани въ организациитѣ: „Германски морски съюзъ“ и „Крафтъ-дурхъ-фройде“, съ волнитѣ пожертвувания и сръдства на които, въ последно време сж построени нѣколко голѣми и специални пѣтнически кораби.

Съ корабитѣ на организацията „Крафтъ-дурхъ-фройде“ много хиляди работници съ семействата си, при удобства и минимални такси пѣтешестватъ по моретата и посещаватъ съседнитѣ и далечни държави.

Освенъ това, за разпространение на морската идея, въ много градове на вътрешна Германия се устройватъ морски изложби, чрезъ които нагледно се илюстриратъ постиженията на нѣмската корабостроителна техника и напредъка на германскитѣ морски бойни сили.

Така, на състоялата се въ последно време морска изложба въ Берлинъ, билъ построенъ въ естественъ видъ модела на новитѣ германски подводници имащи водоизмѣстване 250 тона, на който се намирали като обслуга нѣколко души моряци.

До тоя подводникъ се движели въ умаленъ видъ моделитѣ на всички подводници и други бойни кораби отъ германския воененъ флотъ, намиращи се въ строя или въ постройка следъ 1933 год.

Множество картини, снимки и чертежи сж изобразявали твърде ясно и нагледно нѣмското корабостроително дѣло, създаването и напредъка на новия германски флотъ.

Освенъ това, презъ миналата година по една флотилия разузнавателни и миночистачни кораби сж проникнали за пръвъ пѣтъ отъ двадесетъ и петъ години срещу течението на р. Рейнъ, въ вътрешността на страната, до гр. Дюседорфъ, като съ развѣването на нѣмското военно-морско знаме въ индустриалния центъръ на Германия сж повишили значително самочувството на народа, който съ въодушевление посрѣща постиженията и напредъка на германскитѣ морски сили и съ готовностъ предлага своята лепта за бързото нарастване на бойния флотъ, върху който се гради могъществото и възхода на Германия.

СТРАНИЦА ЗА МЛАДИТЪ

КРАТКИ СВЕДЕНИЯ ЗА СЪЗВЕЗДИЯТА НА НАШАТА НЕБЕСНА ПОЛУСФЕРА

(Продължение отъ бр. 84)

„Делфинъ“

Между съзвездията „Лебедъ“ и „Орелъ“, вѣнъ отъ млѣчния пѣтъ се намира съзвездието „Делфинъ“. Относно съзвездието „Делфинъ“ митологията отбелязва: Амфитрита пожелала да си остане девойка и затова, когато Посейдонъ се е домогвалъ да я люби, тя решила да избѣга въ Атланта, но изпратения за нея отъ Посейдонъ делфинъ я намѣрилъ и я довелъ на Посейдонъ. Тя станала съпруга на бога, а „Делфинъ“ засиялъ на небето.

Съзвездието „Делфинъ“ е съставено отъ звезди отъ трета величина. Звездата α отъ „Делфинъ“ въ сжщностъ е отъ четвърта величина и понеже е отбелязана съ първата буква отъ азбуката, трѣбва да предпологаме, че и тя съ течение на времето отслабва своя блѣсъкъ. Поради това обстоятелство, астрономитѣ усилено я наблюдаватъ и изследватъ свѣтлината ѝ.

„Пегасъ“

„Пегасъ“ е обширно съзвездие, което се намира на западъ отъ „Андромеда“ и на юго-изтокъ отъ „Лебеда“. Това съзвездие е богато съ блѣстящи звезди. На самата граница между „Пегасъ“ и „Андромеда“ е звездата α отъ „Андромеда“ (Алферацъ), която е отъ втора величина. Съзвездието „Пегасъ“ е характерно и се намира много лесно. Трѣтъ му звезди α , β и γ , заедно съ α отъ „Андромеда“, образуватъ правилень четирижгълникъ (фиг. 1). Звездата β отъ „Пегасъ“ принадлежи къмъ променливитѣ звезди съ неправиленъ периодъ на измѣнение блѣсъка. Звездата α отъ „Пегасъ“ се нарича „Маркодъ“, а γ — „Алженибъ“.

„Малкъ нонъ“

На западъ отъ съзвездието „Пегасъ“ се намира съзвездието „Малкъ конь“ (фиг. 2).

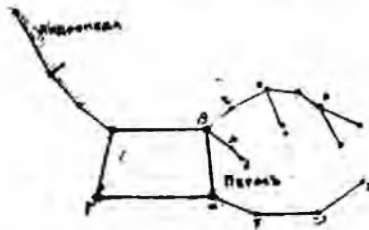
Неговитѣ звезди сж отъ четвърта величина, поради което твърде трудно е да се открие очертанието му съ просто око.

„Водолей“

Отъ многото южни съзвездия; твърде интересни сж така нареченитѣ зодиакални съзвездия, по които лѣ-

жи годишния пѣтъ на слънцето. Тия съзвездия сж дванадесетъ. Слънцето остава въ предѣлитѣ на всѣко едно приблизително по единъ месецъ. Въ предѣлитѣ на „Водолей“ слънцето се намира презъ м. февруари.

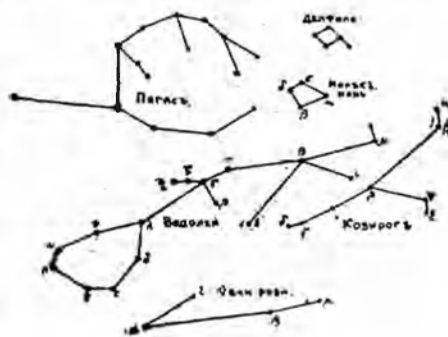
Съзвездието „Водолей“ ще бжде видимо въ нашата полусфера презъ цѣлата нощъ на м. августъ. Въ останалитѣ месеци ще се вижда само

Фиг. 1.

презъ часть отъ нощта, а презъ месецъ февруари не ще се вижда никакъ.

Изгрѣването на съзвездието на изтокъ ще бжде: за месецъ августъ къмъ 8 часа вечерята; за юли 10 часа; за м. юни 12 часа полунощъ; за м. май 2 часа сутринята; за м. априль 4 часа сутринята; за м. мартъ 6 ч. сутринята; а ще залѣзва: презъ януари въ 8 часа; презъ декември въ 10 часа, въ полунощъ на ноем-

Фиг. 2.

ври, въ два часа сутринята на октомври, въ 4 часа на септември, въ 6 часа на августъ.

„Водолей“ се рисува като човѣкъ стоящъ на колѣне и лѣящъ вода отъ стомна.

Съгласно митологичнитѣ данни, той е Гонимедъ, синъ на Царя на Троя — най-красивия отъ смъртнитѣ, когото боговетѣ сж похитили на небето, за да живѣе тамъ вѣчно и

да бжде виночерпецъ на Зевса. Или това е билъ Девкалионъ, синъ на Прометея и Климена, ожененъ за Пирра. Когато Зевсъ пратилъ потопъ на престѣпния човѣчески родъ, презъ медния вѣкъ, Девкалионъ, съгласно неговата воля, се спасява заедно съ жена си на корабъ, построенъ по указание на Прометея. Следъ това Девкалионъ се обърналъ къмъ оракула на Тимида въ Делфахъ съ въпросъ: по какъвъ начинъ трѣбва да се възроди човѣческиятъ родъ? Отъ отговора на оракула той разбралъ, че ще трѣбва да вземе и хвърли нѣколко камѣка лежащи по земята. Така и направилъ заедно съ жена си и отъ каманитѣ, които той хвърлялъ произлѣзли мъже, а отъ тия, които хвърляла жена му Пирра, произлѣзли жени.

„Водолей“ лежи на югъ отъ „Пегаса“ и „Малкия конь“, на изтокъ отъ „Орела“ и „Козирогъ“ и на северъ отъ Южнитѣ риби (фиг. 2). Съзвездието „Водолей“ е доста обширно, обаче не е богато съ свѣтли звезди. Въ него само 4 звезди α , β , δ и ϵ сж отъ трета величина; а останалитѣ сж по-слаби.

„Козирогъ“

Съзвездието „Козирогъ“ (фиг. 2), е едно отъ дванадесетѣхъ зодиакални съзвездия. То лежи на западъ отъ „Водолей“ и на югъ отъ „Орела“.

По митологията това съзвездие е произлѣзло отъ Епитана, възпитаванъ съ Зевса въ гората Иде и борящъ се за него съ Титанитѣ.

Слънцето лежи въ това съзвездие презъ месецъ януари, а е видимо за насъ презъ цѣлата нощъ на месецъ юли.

За останалитѣ месеци важи означеното за съзвездието „Водолей“, като се почне отъ месецъ юли.

Въ това съзвездие най-свѣтлиитѣ звезди сж α , β и δ . Тѣ сж отъ трета величина, останалитѣ сж по-слаби.

„Южни риби“

Съзвездието „Южни риби“ се намира южно отъ съзвездието „Водолей“ (фиг. 2). Това съзвездие е отъ южното полушарие, което заедно съ „Водолей“ се вижда на нашата небесна полусфера презъ м. августъ. Главната му звезда α се нарича „Фомалхаутъ“. П. Недѣлчевъ

МОРСКА ЛИТЕРАТУРА

Б У Ш И Д О.

Азъ живѣхъ вече отъ нѣколко дена въ голѣмия хотелъ „Statio“, потиснатъ отъ силна скука. Юлскиѣ горещини въ Токио сж непоносими и обществениятъ животъ съсемъ замира, защото чужденциѣ се спасяватъ отъ това царство на нагорещения камъкъ и асфалтъ далечъ въ Камакира, Йокохама, Нико или още по-далечъ къмъ езерата около Фузи.

Скоро, обаче, азъ си намѣрихъ развлѣчение. Въ залата на ресторанта, охлаждана отъ лудо въртящи се вентилатори, или въ тихиятъ баръ на хотела, азъ често срѣщахъ една очарователна двойка, която съ своето държание ми направи впечатление и силно ме заинтересува.

Тя бѣ японка, жизнерадостна девойка, елегантно облѣчена, изящна въ всѣко свое движение и очарователна въ съчетанието на чернитѣ, като смола коси, особения отенъкъ на кожата, алени, зачервени докръвъ устни и блѣскавитѣ маслино-кафяви очи.

Той бѣ високъ, строенъ, типиченъ русинъ, къмъ тридесетъ години въ бѣло фланелено облѣкло и съ гордо вдигната глава.

Тѣ разговаряха тихо на френски езикъ, а когато погледитѣ имъ се срѣщаха, силна червенина залигаше странитѣ имъ и топло сияние се запалваше въ тѣхнитѣ потънали въ нѣжностъ очи.

Въ всѣко тѣхно движение и въ всѣка, изказана съ трепетъ дума прозираше безпредѣлна възгимна обичъ и нѣжна тържествуваща влюбленостъ.

Съ особена радостъ погледитѣ на всички се спираха върху тази чудна двойка. Дори келнеритѣ, вратара и прислужничкиѣ, клатейки се чевръсто върху кривитѣ нозе, ги посрѣщаха всѣкога съ щастлива усмивка.

Азъ често ги срѣщахъ, когато излизаха заедно отъ театъра, ресторанта или музея. Виждахъ ги да седятъ спокойно на пейката годъ клонеститѣ дървета въ парка Хибио. Тѣ бѣха всѣкога весели, щастливи и вървейки подъ ржка тѣсно притиснати единъ до другъ, гледаха се влюбено и непрестанно разговаряха, като два гжльба.

Да ги срѣщамъ всѣки день, за менъ бѣ вече една необходимостъ. Ако не ги виждахъ въ ресторанта, азъ бързо отивахъ въ парка. Тѣ бѣха за менъ сигурното и най-доброто

лѣкарство за моята скука.

Но... твърде неочаквано тея вълшебна идиллия бързо изчезна.

Една вечеръ срѣснахъ непознатия да седи самъ на своята маса въ ресторанта. Навелъ низко глава, тѣй бѣше дълбоко патжженъ и замисленъ. Пушеше нервно цигара следъ цигара и още недоизпушена, захвърляше я въ пепелника и бързо запалваше нова.

Вглеждайки се въ неговия печаленъ образъ, искахъ да отгатна причината за тази внезапна премѣна.

„Какво ли се е случило съ девойката, свежа като цвѣтътъ на вишнята?“ — питахъ се мълчаливо и въ този мигъ непознатиятъ ме изгледа, изправи се стремително и дойде при мене. Съ прекъсвашъ, тихъ и неуверенъ гласъ той отпрати следнитѣ думи, гледайки ме съ овлажнитѣ си отъ мжка очи:

— „Азъ винаги съмъ Ви виждалъ навсѣкжде. Ние сме съ Васъ почти познати. Казвамъ се князь Петъръ Гоминъ“.

Представихъ му се. Тѣй седна срещу менъ и съ внезапна и стѣснителна откровеностъ започна своя разказъ:

— „Повече отъ всичко друго на тоя нерадостенъ свѣтъ обичахъ силно Йока Витони. О, и тя ме обичаше! Нейнитѣ родители много се радваха на нашето щастие. Следъ една седмица трѣбваше да бжде сватбата ни. Огъ два месеца бѣхъ толкова щастливъ, колкото койбиже може да бжде щастливъ единъ човѣкъ, прокуденъ отъ своето далечно Отечество. И изведнажъ, като гръмъ отъ ясно небе..... такава нещастие!“...

Той млѣкна, а въ гласътъ му се чуваше сдържанъ плачъ. После продължи:

— „Вчера ние възвахме по улица Хинза и Йока неочаквано ми зададе този въпросъ:

— „Кжде бѣше ти презъ Руско-японската война?“ Отговорихъ, че бѣхъ на война.

— „И си се сражавалъ?“

— „Да! Сражавахъ се и затова, че потспихъ въ морското сражение предъ Владивостокъ, единъ японски торгедонсецъ, получихъ кръстъ за храбростъ.“

Народъ, който не познава и страни отъ морето се самоубиза.

„А!“ извика тя и силно приближдия.

Постарахъ се да я успокоя. Не помня вече какво й говорихъ, но тя мълчеше упорито, устремила неподвиженъ взоръ въ пространството и вървеше до мене блѣда и убита. На всичкитѣ ми настойчиви въпроси тя отговаряше съ убийствено мълчание. Стигнахме до парка Хибио, седнахме както обикновенно на любимата ни пейка и тукъ всичко, всичко се свърши.....

Отчаянъ той се хвана за главата съ дветѣ си ржце, мълча за нѣколко минути, а следъ това съ печаленъ гласъ продължи:

— „Прощавай! ми каза тя, гледайки ме съ потъналия въ велика скръбъ погледъ; „Прощавай за винаги!“...

— „Но защо?“ — попитахъ тревожно, хващайки я за ржката.

Обронила низко глава, нейнитѣ устни прошепнаха само една единствена дума: „Бушидо!“

Той млѣкна и дълго мълча, а неговитѣ рамене и гърди потреперваха отъ плачъ. Опомняйки се, той бързо стана и излѣзе. На другия день случайно го срѣснахъ на гарата. Той ме забеляза, приближи се, стисна ми ржката и каза:

— „Снощи не можахъ да заспя. Много мислихъ и разбрахъ благородството на японската жена. Азъ съмъ много нещастенъ, но дълбоко се прекланямъ предъ геройството на Йока!“

Сбогувайки се съ менъ той се отдалечи и изгуби въ пъстрата тълпа

* *

Могща е Япония, земята на изгрѣващото слънце съ своето „Бушидо“.

Бушидо! това е повелителенъ символъ, изразъ на дълбокъ патриотизъмъ, задължаващъ всѣки японецъ строго да спазва всички правила и длъжности на гражданина къмъ властта, народа, обществото, семейството и всичко друго, което съставлява неговата Родина и е въ интересъ за напредъка на Отечеството.

Предъ магическото въздействие на „Бушидо“ се прекланятъ всички мъже и жени, веселитѣ девойки и жизнерадостнитѣ деца.

Заради „Бушидо“ се полагатъ въ жертва живота, личното щастие, собственото благоденствие, дори и най-възвишеното отъ всички чувства — любовта!

Преведе: А. Златаровъ.

СКЛАДЪ

НА

ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ и ШИВАШКИ МАТЕРИАЛИ

„ВАСИЛЪ ХР. ПОПОВЪ & СИНЪ“

НА

ПЕТЪРЪ ПЕТРОВЪ

Варна ул. „Преславъ“ № 24, тел. № 27—97

Постояненъ изборъ отъ най-доброкачествени чисто вълнени платове за дамско и мъжко облѣкло.

Всички шивашки и шапкарски материали.

Единственъ магазинъ въ града разполагащъ съ пълень комплектъ отъ военни, полицейски, желѣзничарски, ученически и др. прибори по облѣклото като: пагони, вензели, копчета, галуни, шарфове, кортици, гербове, цифри и всичко друго необходимо по униформеното облѣкло.

ВСИЧКО НА ОПРЕДѢЛЕНИ И КОНКУРЕНТНИ ЦЕНИ.

Изпълнение и на държавни доставки.

Редовни, научни, приятни и ефтини пътувания до Цариградъ.

БЪЛГАРСКОТО ТЪРГОВСКО ПАРАХОДНО Д-ВО — ВАРНА,

въ отговоръ на многобройнитѣ запитвания отъ разнитѣ кжтове на Отечеството и чужбина уповестява, че и тая година устройва съ спелиално и уютно пригодения параходъ „ЦАРЬ ФЕРДИНАНДЪ“

ИЗЛЕТИ ДО ЦАРИГРАДЪ

ПРЕЗЪ НАСТЪПВАЩИЯ СЕЗОНЪ, ПЪТУВАНИЯТА ЩЕ СЕ ИЗВЪРШАВАТЪ ПО СЛЕДНОТО РАЗПИСАНИЕ И УСЛОВИЯ:

ТРЪГВАНЕ ОТЪ ВАРНА И ЦАРИГРАДЪ ВЪ 16 ЧАСА:

	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТЪ	СЕПТЕМВРИ
Тръгва отъ Варна	25	2, 6, 13, 18, 23, 27,	1, 6, 10, 17, 22, 37, 31	5, 10, 17
Пристига въ Цариградъ	26	3, 7, 14, 19, 24, 28,	2, 7, 11, 18, 23, 28, 1	6, 11, 18
Тръгва отъ Цариградъ	28	5, 9, 16, 21, 26, 30,	4, 9, 13, 20, 25, 30, 3	8, 13, 20
Пристига въ Варна	29	6, 10, 17, 22, 27, 31,	5, 10, 14, 21, 26, 31, 4	9, 14, 21

ЦЕНИ НА БИЛЕТИТЪ ЗА ЕДНО МЪСТО:

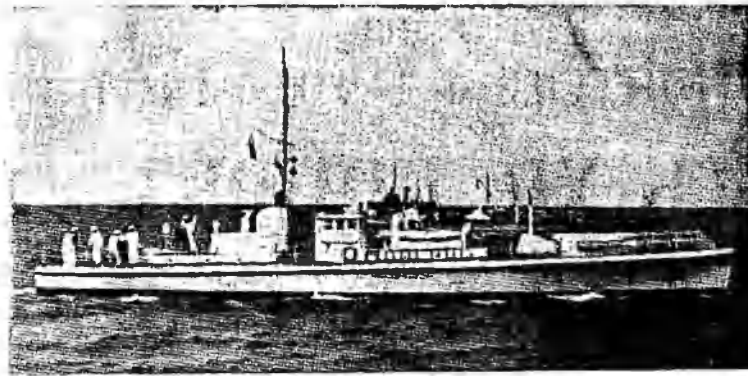
Горна палуба I	класа въ 2 мѣстна кабина	1790 лв.	за мѣсто
Главна " I	" въ 2, 3 4 мѣстна кабина	1390 "	"
" " II	" въ 2 мѣстна кабина	1380 "	"
" " II	" въ 3 и 4 мѣстна кабина	1080 "	"
" " II	" въ 6 мѣстна кабина	1010 "	"
Долна палуба III	"	665 "	"

ХРАНА — пълень дневень абонаментъ (закуска 22 лв., обѣдъ и вечеря по 52 лв.) всичко 126 лв. дневно, или за цѣлото пътуване 452 лв. Нощуването презъ цѣлия престой въ Цариградъ става на парахода.

ВАРНА — ЦАРИГРАДЪ САМО ЗА ЕДНА НОЩЪ

12 ПРИЯТНИ ЧАСА.

За всички необходими сведения, упжтвания и др., заинтересованитѣ се умоляватъ да се отнесатъ до Дирекцията на дружеството въ Варна и до агенциитѣ на сжщото.

Съвременни миночистачи на учение.

Мълчалива драма на морското дъно.